

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921201494
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7921201494.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. V., K.. XX.XX.XXXX, I. O. O., D. T. Č.. XXX/X, t.č. Reedukačné centrum B. J., zast. kolíznym opatrovníkom X.. Q. Z., B. W. Ú. R. W. I., dieťa rodičov: Q. V., K.. XX.XX.XXXX, W. I., W. Č.. XXX/X U. X. Č., K.. XX.XX.XXXX, zomrel XX.XX.XXXX, za účasti náhradných rodičov: A. E., K.. XX.XX.XXXX U. X. E., K.. XX.XX.XXXX, R. O. O., D. T. Č.. XXX/X, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/23/2018-43 zo dňa 27.03.2018 tak, že náhradnú osobnú starostlivosť A. E., K.. XX.XX.XXXX U. X. E., K.. XX.XX.XXXX nad maloletým X. V., K.. XX.XX.XXXX, zrušuje ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Nariaďuje ústavnú starostlivosť u maloletého X. V., K.. XX.XX.XXXX.

III. Maloletého X. V., K.. XX.XX.XXXX, umiestňuje do Reedukačného centra VA. J..

IV. Matka, Q. V., K.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletého X. V., K.. XX.XX.XXXX, sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, určenou zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra B. J. a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 21.04.2021 bol súdu doručený návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny I., ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd maloletému X.K. V., K.. XX.XX.XXXX, nariadil ústavnú starostlivosť a dieťa umiestnil do Reedukačného centra B. J.. Matke žiadal uložiť povinnosť prispievať na jeho výživu sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne.

2. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/141/2020 zo dňa 04.11.2020, bolo maloletému X. V., K.. XX.XX.XXXX, uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. a) zák. č. 36/2005 Z.z. na zabezpečenie odbornej diagnostiky formou pobytu v Reedukačnom centre B. J. na dobu najdlhšie na šesť mesiacov. Navrhovateľovi bola doručená hodnotiacia správa na maloleté dieťa zo zariadenia, ktoré odbornú diagnostiku vykonáva, z ktorej vyplýva, že maloletý Ján sa v zariadení adaptoval s problémami. Bol smutný, často plakal, obával sa, že sa ho náhradní rodičia zrieknu. Zo začiatku inklinoval k bezproblémovým chlapcom, postupne začal vyhľadávať spoločnosť dominantných, manipulatívnych chlapcov, čo mu neprosperovalo. Začal sa správať drzo a arogantne.

Nezapadol do kolektívu pre údajné provokácie. Maloletý je lenivý, svoje povinnosti si plní pod dohľadom, vyžaduje dohľad a kontrolu. Dopustil sa priestupkov proti vnútornému poriadku zariadenia. Opakovane sa dopustil pokusu o útek, poškodzoval majetok zariadenia. Dieťa bolo v pravidelnom kontakte s náhradnými rodičmi, ktorí mu často telefonovali, poslali mu balík. Spočiatku o nich často rozprával, aktuálne je to čoraz zriedkavejšie; udržiava si od nich emocionálny odstup, požiadal ich, aby mu menej telefonovali, rozpráva o nich bez citovej angažovanosti. Aj keď maloletý v zariadení spolupracuje, urobí len to, čo musí. Sám je málo aktívny. V záťažových situáciách reaguje arogantne. Dňa 15.02.2021 sa pokúsil o útek zo zariadenia, ktorý odôvodnil tým, že mu bolo smutno, chcel ísť domov. Následne sa dopustil dvoch útekov zo zariadenia dňa 21.02.2021 a dňa 25.02.2021 - 26.02.2021. V poslednej dobe sa správanie maloletého Jána výrazne zhoršilo. Vystupuje arogantne, je drzý, dopúšťa sa priestupkov proti vnútornému poriadku zariadenia, vulgárne sa vyjadruje, neupratuje, poškodzuje majetok a vyhráža sa. Odvráva, odmieta spolupracovať. Vyhlasuje, že je mu jedno, čo s ním bude a nezáleží mu na tom, dokedy bude v zariadení. Reedukačné centrum v hodnotiacej správe odporučilo pokračovať v nastavenom reedukačnom procese, ktorý nie je ukončený.

3. Matka maloletého dieťaťa, ktorej bol návrh doručený dňa 20.05.2021, sa k návrhu nevyjadrila. Kolízny opatrovník sa k návrhu nevyjadril.

4. Súd nariadil pojednávanie na deň 02.06.2021. Na toto pojednávanie sa nedostavila matka maloletého dieťaťa, ani kolízny opatrovník. Súd vykonal pojednávanie za splnenia podmienok uvedených v § 178 CSP v ich neprítomnosti.

5. Z rodného listu maloletého dieťaťa súd zistil, že matkou dieťaťa je Q. V., K.. XX.XX.XXXX. Ako otec je zapísaný X. Č., K.. XX.XX.XXXX, ktorý dňa XX.XX.XXXX, zomrel.

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/23/2018 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/23/2018-43 zo dňa 27.03.2018, bola zrušená pestúnska starostlivosť Q. P., K.. XX.XX.XXXX o maloletého X. V., K.. XX.XX.XXXX, o ktorej rozhodol Okresný súd W. K. B., rozsudkom 11P/292/04-46 zo dňa 10.02.2005. Maloletý X. V., K.. XX.XX.XXXX bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželov A. E., K.. XX.XX.XXXX U. X. E., K.. XX.XX.XXXX, ktorí boli povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, ako vykonávajú rodičia a majú právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Matke dieťaťa, Q. V., K.. XX.XX.XXXX, bola uložená povinnosť platiť pre maloletého syna výživné mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené neplnoleté dieťa a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I. - číslo účtu: W. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX.

7. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/141/2020 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/23/2018-44 zo dňa 04.11.2020, súd nariadil maloletému X. V., K.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine a to pobyť menovaného v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku v Reedukačnom centre B. J. na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX.

8. Zo správy Reedukačného centra B. J. súd zistil, že maloletý X. bol prijatý do zariadenia dňa 09.09.2020. Výchovné problémy mal nariadené z dôvodu záškoláctva, používania alkoholu a agresivity. Po príchode do reedukačného centra bol zaradený do triedy praktického vyučovania. Na praxi spolupracuje podľa momentálneho naladenia. Zadané úlohy plní len pod dohľadom, je lenivý. Adaptácia bola problematická. Bol smutný, často plakal, obával sa, že sa ho náhradní rodičia „zrieknu“. Aj keď spočiatku inklinoval k bezproblémovým chlapcom, postupne vyhľadával spoločnosť dominantných a manipulatívnych chlapcov, čo mu neprosperovalo. Začal vystupovať drzo a arogantne. Toho času je skôr samotár, ostatní chlapci ho nemajú radi pre údajné provokácie a problémy s dodržiavaním hygieny. Do výchovných činností sa zapája menej, voľný čas trávi pasívne pozeraním televízie, počúva hudbu. Autority väčšinou rešpektuje, povinnosti si plní len pod dohľadom. Dopustil sa priestupkov proti vnútornému poriadku zariadenia (pokusy o útek, poškodzovanie ústavného majetku). Ide o introvertnú osobnosť s disharmonickým vývinom s intelektom v pásme ľahkého mentálneho postihnutia. Je emocionálne relatívne stabilný, občas úzkostný. Emocionálne a sociálne je deprimovaný, citovo plachý. Je v pravidelnom kontakte s náhradnými rodičmi, často mu telefonujú, poslali mu balík. Spočiatku o nich často rozprával, spomínal ich, čo postupne ustalo. Zdalo sa, že si od nich udržiava emocionálny

odstup. V poslednom období ich však začal opäť častejšie spomínať. U náhradných rodičov trávil vianočné prázdniny od 16.12.2020 do 07.01.2021, vrátil sa načas. V záťažových situáciách reaguje arogantne, inak je jeho správanie bez výrazných výchovných problémov. Neúspešne sa pokúšal o útek zo zariadenia dňa 15.02.2021, dňa 21.02.2021 a v dňoch 25.02.2021 do 26.02.2021. Aktuálne sa jeho správanie výrazne zhoršilo. Vystupuje arogantne, je drzý. Reedukačné centrum odporučilo pokračovať v reedukácii. Maloletý nikoho z biologickej rodiny nikdy nevidel, nepozná ich, ani o nich nejaví záujem.

9. Zo správy Obce O. súd zistil, že náhradní rodičia A. E. U. X. E., vlastnia v obci rodinný dom. Obaja sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberajú dávky v hmotnej núdzi. X. E. pracuje v obci na menších obecných službách. V obci majú obaja dobrú povesť, na verejnosti vystupujú slušne.

10. Zo správy Obce W. I. súd zistil, že matka, Q. V., nebola v obci riešená sociálno - priestupkovou komisiou.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. K. B. súd zistil, že matka Q. V., nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bola vedená v evidencii od 10.02.2018 do 08.10.2020; vyradená bola z dôvodu predčasného ukončenia účasti na aktívnych opatreniach trhu práce - vykonávanie aktivačných činností formou menších obecných služieb v obci. Zdrojom jej príjmu je dávka v hmotnej núdzi 67,80 Eur mesačne.

12. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na podanom návrhu a doplnil, že umiestnenie maloletého X. v reedukačnom centre je najlepším spôsobom starostlivosti o toto dieťa. Správanie maloletého sa zhoršilo, z vyjadrenia samotného reedukačného centra vyplýva, že v reedukácii je potrebné pokračovať.

13. Výsluchom náhradných rodičov bolo zistené, že maloletého vychovávali najlepšie, ako vedeli. A. U. X. E. majú štyri, t. č. už plnoleté deti, ktoré aktuálne všetky pracujú. Nikdy s nimi neboli výchovné problémy. Vlastné deti im vyčítali, že o maloletý X. V. mal všetko, aj to, čo oni nikdy nemali. Obaja skonštatovali, že napriek tomu, že sa snažili, aby dieťa malo všetko, maloletý si to nevedel vážiť. V domácnosti s ním boli problémy. Aj keď maloletého posielali riadne do školy, platili mu cestovné, nabíjali kartu, maloletý školu vynechával, o čom oni nemali vedomosť. X. V. ráno z ich domu odchádzal riadne do školy a po vyučovaní sa domov riadne vracal. Klamal. S kamarátmi páchal trestnú činnosť. Nerešpektoval dohovárania náhradných rodičov. Biologická matka dieťa nikdy nekontaktovala, náhradní rodičia ju ani nepoznajú.

14. Podľa § 47 ods. 1, písm. e/ zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa ust. § 54 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

16. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

17. Podľa ust. § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

18. Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške

30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení).

19. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa ust. § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa ust. § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

22. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že výchova maloletého X. V., K.. XX.XX.XXXX, je vážne narušená. Dieťa sa od 09.09.2020 nachádza v Reedukačnom centre B. J. na základe nariadeného výchovného opatrenia z dôvodu výchovných problémov záškoláctva, užívania alkoholu a agresivity. Aktuálne je zaradený do triedy praktického vyučovania. Pracovné úlohy si plní len pod dozorom, je lenivý. V konaní bolo preukázané, že je v záujme maloletého Jána, aby bol umiestnený v zariadení, kde je zabezpečený jeho reedukačný proces, ktorý pre krátku dobu doposiaľ nie je ukončený. Maloletý je doposiaľ v zariadení skôr pasívny, vyhľadáva spoločnosť dominantných manipulatívnych chlapcov, čo mu neprospieva. Opakovane sa pokúsil o útek. Jeho správanie sa dokonca v poslednom období výrazne zhoršilo. Dopúšťa sa priestupkov voči vnútornému poriadku zariadenia. Je nekritický k svojmu správaniu, odvráva, odmieta spolupracovať.

23. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u maloletého X. V. nariadenú rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/32/2018-33 zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bola maloletý X. V., K.. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželov X. E., K.. XX.XX.XXXX a A. E.R., K.. XX.XX.XXXX. Matka starostlivosť o dieťa nezabezpečuje. Náhradní rodičia napriek snahe výchovu maloletého nezvládli. S dieťaťom boli výchovné problémy. Dieťa v ich domácnosti klamalo, dopúšťalo sa trestnej činnosti, vynechávalo školu. Výchova dieťaťa je vážne narušená.

24. Vzhľadom na uvedené súd nariadil maloletému podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre B. J..

25. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, matke súd uložil povinnosť platiť na maloletého X. výživné v minimálnej zákonnej výške, t.j. vo výške 30% sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje finančné možnosti, keďže v konaní nebolo preukázané, že by príjem a majetkové pomery matky umožnili uložiť výživné vo vyššej sume. V deň vyhlásenia rozsudku predstavuje mesačná výška výživného sumu 29,42 Eur (zák. č. 601/2003 Z.z. v spojení s opatrením MPSVaR SR č. 174/2020 Z.z.). Pri určení výšky výživného, ktoré je matka povinná platiť, súd vychádzal zo skutočnosti, že matka dieťaťa je bez pracovného pomeru, má existenčné problémy. Zdrojom jej príjmu je len dávka v hmotnej núdzi. Matka je povinná platiť výživné na účet Reedukačného centra B. J. a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

26. O trovách konania sú rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP), alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).